

Sygn. akt I CZ 28/20

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący)

SSN Paweł Grzegorczyk (sprawozdawca)

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z wniosku (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przy uczestnictwie (...) Bank S.A. w W.

o wpis,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 27 sierpnia 2020 r.,

zażalenia B. B. na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 18 grudnia 2019
r., sygn. akt IV Cz (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 października 2018 r. Sąd Rejonowy w L. odrzucił skargę na orzeczenie referendarza sądowego wniesioną przez skarżącego B. B. w sprawie o wpis w księdze wieczystej jako niedopuszczalną (art. 398²² § 5 k.p.c. w dawnym brzmieniu), wskazując, że skarżący nie jest uczestnikiem postępowania.

Postanowieniem z dnia 18 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił wniesione przez skarżącego zażalenie, dzielając stanowisko Sądu Rejonowego, że nie jest on uczestnikiem postępowania, a tym samym nie przysługuje mu uprawnienie do zaskarżenia orzeczenia o wpisie.

Postanowienie Sądu Okręgowego B. B. zaskarżył skargą kasacyjną, która została odrzucona postanowieniem tego Sądu z dnia 18 grudnia 2019 r. Sąd wskazał, że zgodnie z art. 519¹ k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje jedynie od orzeczeń sądu drugiej instancji orzekających co do istoty sprawy, podczas gdy zaskarżone postanowienie zostało wydane w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego.

Postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej zaskarżył w całości B. B., zarzucając naruszenie art. 519¹ k.p.c. i wnosząc o jego uchylenie oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dopuszczalność skargi kasacyjnej w postępowaniu nieprocesowym reguluje art. 519¹ k.p.c. Przepis ten normuje krąg orzeczeń zaskarżalnych skargą kasacyjną posługując się równolegle kilkoma kryteriami, do których należy m.in. to, czy chodzi o orzeczenie co do istoty sprawy bądź z nim zrównane, charakter sprawy, w której orzeczenie zostało wydane oraz przedmiot konkretnego orzeczenia. W płaszczyźnie pierwszego ze wskazanych kryteriów, do zaskarżalnych skarg kasacyjną należą jedynie wydane przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy i postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończące postępowanie w sprawie (art. 519 § 1 *in principio* k.p.c.). Ograniczenie to odpowiada rodzajom rozstrzygnięć zaskarżalnych skargą

kasacyjną w procesie (art. 398¹ § 1 *in principio* k.p.c.), z tym że miejsce wyroków zajmują będące ich odpowiednikami w postępowaniu nieprocesowym postanowienia co do istoty sprawy.

Postanowienie oddalające zażalenie na postanowienie o odrzuceniu środka zaskarżenia na postanowienie o wpisie do księgi wieczystej, w tym skargi na orzeczenie referendarza sądowego w tym przedmiocie, nie jest postanowieniem co do istoty sprawy. Dotyczy ono wyłącznie kwestii procesowej, jaką jest dopuszczalność wniesionego środka zaskarżenia, *in casu* w kontekście odmowy przyznania skarżącemu statusu uczestnika postępowania (art. 626¹ § 2 k.p.c.), nie zaś *meritum* sprawy, tj. prawidłowości wpisu (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2017 r., I CZ 92/17, niepubl. i z dnia 20 lutego 2020 r., III CZ 49/19, niepubl. oraz powołane tam dalsze orzecznictwo). W stanie prawnym poprzedzającym uchylenie art. 394¹ § 2 k.p.c., który miał zastosowanie także w postępowaniu nieprocesowym (art. 13 § 2 k.p.c.), postanowienie odrzucające środek zaskarżenia mogło wprawdzie - w określonych przypadkach - podlegać zaskarżeniu do Sądu Najwyższego, adekwatnym środkiem zaskarżenia w tym przypadku było jednak zażalenie, nie zaś skarga kasacyjna, a ponadto przepis ten - jak wynikało wprost z jego brzmienia - nie dotyczył postanowień sądu drugiej instancji wydanych w następstwie rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji, taki zaś właśnie charakter miało postanowienie Sądu Okręgowego, względem którego skarżący wniósł skargę kasacyjną (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2018 r., I CZ 34/18, niepubl. i z dnia 6 grudnia 2019 r., I CZ 89/19, niepubl., a także - odpowiednio - postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2016 r., IV CZ 72/16, niepubl., z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 34/18, niepubl., i z dnia 6 grudnia 2018 r., II SZ 1/18, OSNP 2019, nr 7, poz. 94).

Ubocznie należało zauważyć, że zażalenie nie zawierało w istocie żadnej merytorycznej argumentacji przeciwko prawidłowości zaskarżonego postanowienia, ograniczając się w zasadniczej części do wklejenia tez dwóch orzeczeń Sądu Najwyższego, zaczerpniętych z systemu elektronicznej informacji prawnej i w nadanej im w tym systemie postaci, co trudno uznać za odpowiadające wymaganiom profesjonalizmu.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw